

1 Példa 1:

Adatok megadása:

```
(%i1) kill(all);
(%o0) done

(%i10) A1:60$ /· mm^2-ben ·/
A2:20$ /· mm^2-ben ·/
A3:30$ /· mm^2-ben ·/
E1:100e3$ /· MPa-ban ·/
E2:200e3$ /· MPa-ban ·/
E3:50e3$ /· MPa-ban ·/
L1:1e3$ /· mm-ben ·/
L2:2e3$ /· mm-ben ·/
L3:3e3$ /· mm-ben ·/
Ft:15e3$ /· N-ban ·/;
```

Globális csomóponti elmozdulásvektor és terhelésvektor:

```
(%i12) U:matrix([u1],[u2],[u3]);
F:matrix([F1],[F2],[F3]);
```

```
(U) 
$$\begin{bmatrix} u1 \\ u2 \\ u3 \end{bmatrix}$$

(F) 
$$\begin{bmatrix} F1 \\ F2 \\ F3 \end{bmatrix}$$

```

Elem-csomópont összerendelések tárolása például az en mátrixban:

```
(%i13) en:matrix([1,2],[2,3],[2,3]);
```

```
(en) 
$$\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 3 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}$$

```

Elemek merevségei:

```
(%i17) k(a,e,l):=a·e/l$
k1:k(A1,E1,L1);
k2:k(A2,E2,L2);
k3:k(A3,E3,L3);
```

```
(k1) 6000.0
(k2) 2000.0
(k3) 500.0
```

Elem merevségi mátrixok:

```
(%i20) K1:k1·matrix([1,-1],[-1,1]);
K2:k2·matrix([1,-1],[-1,1]);
K3:k3·matrix([1,-1],[-1,1]);
```

```
(K1) 
$$\begin{bmatrix} 6000.0 & -6000.0 \\ -6000.0 & 6000.0 \end{bmatrix}$$

(K2) 
$$\begin{bmatrix} 2000.0 & -2000.0 \\ -2000.0 & 2000.0 \end{bmatrix}$$

(K3) 
$$\begin{bmatrix} 500.0 & -500.0 \\ -500.0 & 500.0 \end{bmatrix}$$

```

Globális merevségi mátrix megadása során első lépésben egy zérus elemekkel kitöltött mátrixot hozunk létre, majd a megfelelő helyekre betesszük az egyes elemek merevségi mátrixainak elemeit. Egy lehetséges leprogramozása ennek az alábbiakban látható, ahol felhasználjuk az elem-csomópont összerendelés mátrixot:

```
(%i21) KG:matrix([0,0,0], [0,0,0], [0,0,0])$
```

Az 1-es elem merevségi mátrixának elhelyezése a globális merevségi mátrixban:

```
(%i25) KG[en[1,1],en[1,1]]:K1[1,1]$
KG[en[1,1],en[1,2]]:K1[1,2]$
KG[en[1,2],en[1,1]]:K1[2,1]$
KG[en[1,2],en[1,2]]:K1[2,2]$
```

A 2-es elem merevségi mátrixának elhelyezése a globális merevségi mátrixban:

```
(%i29) KG[en[2,1],en[2,1]]:KG[en[2,1],en[2,1]]+K2[1,1]$
KG[en[2,1],en[2,2]]:KG[en[2,1],en[2,2]]+K2[1,2]$
KG[en[2,2],en[2,1]]:KG[en[2,2],en[2,1]]+K2[2,1]$
KG[en[2,2],en[2,2]]:KG[en[2,2],en[2,2]]+K2[2,2]$
```

A 3-as elem merevségi mátrixának elhelyezése a globális merevségi mátrixban:

```
(%i33) KG[en[3,1],en[3,1]]:KG[en[3,1],en[3,1]]+K3[1,1]$
KG[en[3,1],en[3,2]]:KG[en[3,1],en[3,2]]+K3[1,2]$
KG[en[3,2],en[3,1]]:KG[en[3,2],en[3,1]]+K3[2,1]$
KG[en[3,2],en[3,2]]:KG[en[3,2],en[3,2]]+K3[2,2]$
```

Tehát a globális merevségi mátrix:

```
(%i34) KG;
(%o34) [ 6000.0 -6000.0 0
-6000.0 8500.0 -2500.0
0 -2500.0 2500.0 ]
```

Csomóponti terhelések megadása:

```
(%i35) F:F,F1=Ft,F2=0;
(F) [ 15000.0
0
F3 ]
```

Peremfeltétel figyelembe vétele:

```
(%i36) U:U,u3=0;
(U) [ u1
u2
0 ]
```

Kondenzált merevségi mátrixot megkapjuk a 3 sorok/oszlopok törlésével:

```
(%i37) KGkond:submatrix(3,KG,3);
(KGkond) [ 6000.0 -6000.0
-6000.0 8500.0 ]
```

A kondenzált tehervektort megkapjuk a 3. elem törlésével:

```
(%i38) Fkond:submatrix(3,F);
(Fkond) [ 15000.0
0 ]
```

Megoldás az elmozdulásokra:

```
(%i39) mego:first(linsolve_by_Ju(KGkond,Fkond));
0 errors, 0 warnings
rat: replaced 6000.0 by 6000/1 = 6000.0
(mego) [ 8.5
6.0 ]
```

Tehát a globális csomóponti elmozdulásvektor:

```
(%i40) U:U,u1=mego[1,1],u2=mego[2,1];
(U) [ 8.5
6.0
0 ]
```

Csomóponti terhelések vektora:

```
(%i41) KG.U;
(%o41) [ 15000.0
0.0
-15000.0 ]
```

Az egyes elemekhez tartozó lokális elmozdulásvektorok:

```
(%i44) Ue1:matrix(U[en[1,1]],U[en[1,2]]);
Ue2:matrix(U[en[2,1]],U[en[2,2]]);
Ue3:matrix(U[en[3,1]],U[en[3,2]]);
```

$$(Ue1) \begin{bmatrix} 8.5 \\ 6.0 \end{bmatrix}$$

$$(Ue2) \begin{bmatrix} 6.0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$(Ue3) \begin{bmatrix} 6.0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Az egyes elemekhez tartozó lokális tehervektorok:

```
(%i47) Fe1:K1.Ue1;
Fe2:K2.Ue2;
Fe3:K3.Ue3;
```

$$(Fe1) \begin{bmatrix} 15000.0 \\ -15000.0 \end{bmatrix}$$

$$(Fe2) \begin{bmatrix} 12000.0 \\ -12000.0 \end{bmatrix}$$

$$(Fe3) \begin{bmatrix} 3000.0 \\ -3000.0 \end{bmatrix}$$

Tehát a normál igénybevételek:

```
(%i50) N1:Fe1[2][1];
N2:Fe2[2][1];
N3:Fe3[2][1];
```

$$(N1) -15000.0$$

$$(N2) -12000.0$$

$$(N3) -3000.0$$

Vagyis mindegyik rúd nyomó igénybevétel alatt van.

A rudakban ébredő feszültségek:

```
(%i53) sigma1:N1/A1;
sigma2:N2/A2;
sigma3:N3/A3;
```

$$(\sigma1) -250.0$$

$$(\sigma2) -600.0$$

$$(\sigma3) -100.0$$

A rudak alakváltozásai:

```
(%i56) epsilon1:sigma1/E1;
epsilon2:sigma2/E2;
epsilon3:sigma3/E3;
```

$$(\epsilon1) -0.0025$$

$$(\epsilon2) -0.003$$

$$(\epsilon3) -0.002$$

2 Példa 2:

Adatok megadása:

```
(%i57) kill(all);
```

```
(%o0) done
```

```
(%i6) A1:50$ /- mm^2-ben -/
A2:20$ /- mm^2-ben -/
E1:100e3$ /- MPa-ban -/
E2:200e3$ /- MPa-ban -/
L:2e3$ /- mm-ben -/
Ft:60e3$ /- N-ban -/;
```

Globális csomóponti elmozdulásvektor és terhelésvektor:

```
(%i8) U:matrix([u1],[u2],[u3],[u4])$
F:matrix([F1],[F2],[F3],[F4])$
```

Elem-csomópont összerendelések tárolása például az en mátrixban:

```
(%i9) en:matrix([1,2],[2,3],[4,2],[2,3]);
```

```
(en)

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 3 \\ 4 & 2 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}$$

```

Elemek merevségei:

```
(%i14) k(a,e,l):=a*e/l$
k1:k(A1,E1,L);
k2:k(A1,E1,L);
k3:k(A1,E1,L);
k4:k(A2,E2,2-L);
```

```
(k1) 2500.0
(k2) 2500.0
(k3) 2500.0
(k4) 1000.0
```

Elem merevségi mátrixok:

```
(%i18) K1:k1*matrix([1,-1],[-1,1]);
K2:k2*matrix([1,-1],[-1,1]);
K3:k3*matrix([1,-1],[-1,1]);
K4:k4*matrix([1,-1],[-1,1]);
```

```
(K1)

$$\begin{bmatrix} 2500.0 & -2500.0 \\ -2500.0 & 2500.0 \end{bmatrix}$$

```

```
(K2)

$$\begin{bmatrix} 2500.0 & -2500.0 \\ -2500.0 & 2500.0 \end{bmatrix}$$

```

```
(K3)

$$\begin{bmatrix} 2500.0 & -2500.0 \\ -2500.0 & 2500.0 \end{bmatrix}$$

```

```
(K4)

$$\begin{bmatrix} 1000.0 & -1000.0 \\ -1000.0 & 1000.0 \end{bmatrix}$$

```

Globális merevségi mátrix megadása során első lépésben egy zérus elemekkel kitöltött mátrixot hozunk létre, majd a megfelelő helyekre betesszük az egyes elemek merevségi mátrixainak elemeit. Egy lehetséges leprogramozása ennek az alábbiakban látható, ahol felhasználjuk az elem-csomópont összerendlés mátrixot:

```
(%i19) KG:matrix(
[0,0,0,0],
[0,0,0,0],
[0,0,0,0],
[0,0,0,0]
)$
```

Az 1-es elem merevségi mátrixának elhelyezése a globális merevségi mátrixban:

```
(%i23) KG[en[1,1],en[1,1]]:K1[1,1]$
KG[en[1,1],en[1,2]]:K1[1,2]$
KG[en[1,2],en[1,1]]:K1[2,1]$
KG[en[1,2],en[1,2]]:K1[2,2]$
```

A 2-es elem merevségi mátrixának elhelyezése a globális merevségi mátrixban:

```
(%i27) KG[en[2,1],en[2,1]]:KG[en[2,1],en[2,1]]+K2[1,1]$
KG[en[2,1],en[2,2]]:KG[en[2,1],en[2,2]]+K2[1,2]$
KG[en[2,2],en[2,1]]:KG[en[2,2],en[2,1]]+K2[2,1]$
KG[en[2,2],en[2,2]]:KG[en[2,2],en[2,2]]+K2[2,2]$
```

A 3-as elem merevségi mátrixának elhelyezése a globális merevségi mátrixban:

```
(%i31) KG[en[3,1],en[3,1]]:KG[en[3,1],en[3,1]]+K3[1,1]$
KG[en[3,1],en[3,2]]:KG[en[3,1],en[3,2]]+K3[1,2]$
KG[en[3,2],en[3,1]]:KG[en[3,2],en[3,1]]+K3[2,1]$
KG[en[3,2],en[3,2]]:KG[en[3,2],en[3,2]]+K3[2,2]$
```

A 4-es elem merevségi mátrixának elhelyezése a globális merevségi mátrixban:

```
(%i35) KG[en[4,1],en[4,1]]:KG[en[4,1],en[4,1]]+K4[1,1]$
KG[en[4,1],en[4,2]]:KG[en[4,1],en[4,2]]+K4[1,2]$
KG[en[4,2],en[4,1]]:KG[en[4,2],en[4,1]]+K4[2,1]$
KG[en[4,2],en[4,2]]:KG[en[4,2],en[4,2]]+K4[2,2]$
```

Tehát a globális merevségi mátrix:

(%i36) **KG;**

(%o36)
$$\begin{bmatrix} 2500.0 & -2500.0 & 0 & 0 \\ -2500.0 & 8500.0 & -3500.0 & -2500.0 \\ 0 & -3500.0 & 3500.0 & 0 \\ 0 & -2500.0 & 0 & 2500.0 \end{bmatrix}$$

Csomóponti terhelések megadása:

(%i37) **F:F,F4=-Ft,F2=0;**

(F)
$$\begin{bmatrix} F1 \\ 0 \\ F3 \\ -60000.0 \end{bmatrix}$$

Peremfeltétel figyelembe vétele:

(%i38) **U:U,u1=0,u3=0;**

(U)
$$\begin{bmatrix} 0 \\ u2 \\ 0 \\ u4 \end{bmatrix}$$

Kondenzált merevségi mátrixot megkapjuk az 1,3 sorok/oszlopok törlésével:

(%i39) **KGkond:submatrix(1,3,KG,1,3);**

(KGkond)
$$\begin{bmatrix} 8500.0 & -2500.0 \\ -2500.0 & 2500.0 \end{bmatrix}$$

A kondenzált tehervektort megkapjuk az 1,3 sorok törlésével:

(%i40) **Fkond:submatrix(1,3,F);**

(Fkond)
$$\begin{bmatrix} 0 \\ -60000.0 \end{bmatrix}$$

Megoldás az elmozdulásokra:

(%i41) **mego:first(linsolve_by_lu(KGkond,Fkond));**

rat: replaced 8500.0 by 8500/1 = 8500.0

(mego)
$$\begin{bmatrix} -10.000000000000002 \\ -34.000000000000001 \end{bmatrix}$$

Tehát a globális csomóponti elmozdulásvektor:

(%i42) **U:U,u2=mego[1,1],u4=mego[2,1];**

(U)
$$\begin{bmatrix} 0 \\ -10.000000000000002 \\ 0 \\ -34.000000000000001 \end{bmatrix}$$

Csomóponti terhelések vektora:

(%i43) **KG.U;**

(%o43)
$$\begin{bmatrix} 25000.0 \\ 0.0 \\ 35000.000000000001 \\ -60000.000000000001 \end{bmatrix}$$

Az egyes elemekhez tartozó lokális elmozdulásvektorok:

```
(%i47) Ue1:matrix(U[en[1,1]],U[en[1,2]]);
Ue2:matrix(U[en[2,1]],U[en[2,2]]);
Ue3:matrix(U[en[3,1]],U[en[3,2]]);
Ue4:matrix(U[en[4,1]],U[en[4,2]]);
```

$$\begin{aligned} (Ue1) & \begin{bmatrix} 0 \\ -10.000000000000002 \end{bmatrix} \\ (Ue2) & \begin{bmatrix} -10.000000000000002 \\ 0 \end{bmatrix} \\ (Ue3) & \begin{bmatrix} -34.000000000000001 \\ -10.000000000000002 \end{bmatrix} \\ (Ue4) & \begin{bmatrix} -10.000000000000002 \\ 0 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

Az egyes elemekhez tartozó lokális tehervektorok:

```
(%i51) Fe1:K1.Ue1;
Fe2:K2.Ue2;
Fe3:K3.Ue3;
Fe4:K4.Ue4;
```

$$\begin{aligned} (Fe1) & \begin{bmatrix} 25000.0 \\ -25000.0 \end{bmatrix} \\ (Fe2) & \begin{bmatrix} -25000.0 \\ 25000.0 \end{bmatrix} \\ (Fe3) & \begin{bmatrix} -60000.0000000000001 \\ 60000.0000000000001 \end{bmatrix} \\ (Fe4) & \begin{bmatrix} -10000.0000000000002 \\ 10000.0000000000002 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

Tehát a normál igénybevételek:

```
(%i55) N1:Fe1[2][1];
N2:Fe2[2][1];
N3:Fe3[2][1];
N4:Fe4[2][1];
```

$$\begin{aligned} (N1) & -25000.0 \\ (N2) & 25000.0 \\ (N3) & 60000.0000000000001 \\ (N4) & 10000.0000000000002 \end{aligned}$$

A rudakban ébredő feszültségek:

```
(%i59) σ1:N1/A1;
σ2:N2/A1;
σ3:N3/A1;
σ4:N4/A2;
```

$$\begin{aligned} (\sigma1) & -500.000000000000001 \\ (\sigma2) & 500.000000000000001 \\ (\sigma3) & 1200.0 \\ (\sigma4) & 500.000000000000001 \end{aligned}$$

A rudak alakváltozásai:

```
(%i63) ε1:σ1/E1;
ε2:σ2/E1;
ε3:σ3/E1;
ε4:σ4/E2;
```

$$\begin{aligned} (\epsilon1) & -0.0050000000000000001 \\ (\epsilon2) & 0.0050000000000000001 \\ (\epsilon3) & 0.012 \\ (\epsilon4) & 0.0025 \end{aligned}$$